A°. 1836. No. 120.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 6 October.

ZWITSERLAND.

De courant van Lausanne meldt: « Men verzekert, dat de president van het staatsbewind op eene vertrouwelijke wijze van de gezindheden van het nieuwe Fransche ministerie jegens Zwitserland is onderrigt geworden. *Lodewijk Phillippus* is, zegt men, door den Zwitserschen zaakgelastigde, den heer *van Tschan*, omtrent de bestaande zwarigheden tot zijn genoegen ingelicht, zoodat de geschillen tusschen het Fransche kabinet en den landdag eerlang in der minne zouden begelegd worden.

Geheel anders luiden de berigten van andere Zwitsersche dagbladen: De Bernsche *Vriend der Constitutie* meldt: « De Fransche gezantschapssecretaris van *Belleval* is Woensdag, nadat hij Dingsdag den Koning nog op een avond-gezelschap gesproken had, van Parijs met nieuwe instructien voor het Fransche gezantschap vertrokken, en den 29sten te Bern aangekomen. — Volgens particuliere berigten, zou men wegens de *Conseilsche* zaak satisfactie van Zwitserland vorderen en niet toelaten willen, dat de acten aan den Koning ter hand gesteld zouden worden. Op de nota van Zwitserland schijnt nog geen antwoord gereed te zijn.

De *Constitutionnel Neuchatel*, van den 27sten September, zegt: « De heer *van Belleval* is, op zijne terugreis van Parijs, gisteren hier doorgekomen. Brieven uit Parijs melden, dat hij zeer ongunstige berigten voor Zwitserland medebrengt, die waarschijnlijk tot eene onverwijlde bijeenroeping van den landdag aanleiding zullen geven. »

— Brieven uit Bern, van den 28sten September, brengen de tijding, dat op dezen dag eene depeche van het Zwitsersch bondgenootschap aan den Franschen gezant door dezen is afgewezen. — Een andere brief zegt: « De kanselarij van de Fransche ambassade is gesloten, en er worden noch passen noch andere stukken meer geviseerd, ten gevolge der ontvangene aanschrijving van de Fransche regering en eener nota, welke de heer van Belleval heeft overgebragt, en gisteren avond om vijf uur aan den president van den landdag is ter hand gesteld.

KOPENHAGEN den 24sten September.

Men verneemt, dat de Noorweegsche staatsminister graaf *Löwenskiöld*, die onlangs door het Noorweegsche rijksgerigt tot eene geldboete is veroordeeld, zijn ontslag bij den Koning gevraagd heeft. Men was nogtans te Stokholm van gevoelen, dat de Koning daarin niet bewilligen, maar veeleer den graaf uitnoodigen zoude, om op zijnen post te blijven.

Eene gewigtige tijding is voorts, dat de Koning eenen Onder-koning in Noorwegen heeft benoemd, welk ambt, ten gevalle der Noorwegers, verscheidene jaren lang was onvervuld gebleven, daar hetzelve steeds aan eenen Zweed opgedragen, en daardoor ijverzucht en ontevredenheid in Noorwegen verwekt werd. Thans, na al hetgeen in Noorwegen zijdelings tegen het gezag des Konings en van Zweden is gedaan, achtte Z. M. het geraden, dezen post weder te bezetten. Uit achting voor de Noorweegsche nationaliteit is er nu een Noorweger toe benoemd; en het is de eerste maal, sedert de vervulling van dezen gewigtigen post, dat hij aan geen inboorling van Zweden opgedragen is. De benoemde is de graaf *Wedel-Jarlsberg*, staatsraad, ridder en kommandeur van koninklijke orden, enz.; een bekwaam en waardig man. Als hij voor drie maanden tot dezen post aangesteld was geworden, zouden waarschijnlijk de jongste onaangenaamheden niet ontstaan zijn. De graaf heeft, gedurende dezen zomer, eene reis naar Engeland, Frankrijk, Duitschland enz. gedaan, van welke hij nog niet terug is.

LONDEN, den 1sten October.

Aangebragte berigten uit Lissabon, tot den 23sten dier maand, houden in, dat niet slechts in laatstgenoemde stad op den 13den maar ook reeds in alle andere plaatsen van eenig aanbelang in Portugal, in navolging van het gegeven voorbeeld door de hoofdstad, de uitroeping van de constitutie van 1820 heeft plaats gevonden, en zelfs door enkele dier steden dien betreffende gelukwenschings-adressen aan de jonge koningin gerigt zijn. Voorts blijkt nog uit deze berigten, dat de nieuwe ministers zich reeds met het nemen van zekere maatregelen onledig houden, door welke eene bezuiniging van ongeveer 350,000 p. st. in 's rijks uitgaven zal daargesteld, en de ongunstige finantiele omstandigheden, in welke dit land nog voortdurend blijft verkeeren, ten minste voor een aanmerkelijk gedeelte, zullen verminderd worden.

De gemaal der Koningin heeft het opperbevel over het Portugeesche leger nedergelegd, en daaromtrent den 21sten September de volgende dagorde uitgevaardigd:

« Het is met het innigste leedwezen, dat ik mij in de noodzakelijkheid geplaatst zie, het bevel des Portugeschen legers neder te leggen, en daarvan de officieren en onderhoorigen kennis te geven.

« Het was met het streelendst genoegen, dat ik de eer aannam, dit dappere leger aan te voeren, hetwelk zoo gaarne deszelfs bloed vergoot ter verkrijging van eene staatsregeling. Deze staatsregeling, welke uit eigene beweging door de kroon werd gegeven, en welke aan het volk de waarborgen van de grootste veiligheid aanbood: die staatsregeling, voor welke de vader der Koningin, de held van Oporto, zoo roemrijk het leven liet; die staatsregeling, welke als de leus was, waardoor de vrienden der vrijheid in het uur van ramp en strijd zich vereenden, en welke werd ingeroepen door de stervende martelaren van de Azores, van Oporto, Almorter en Asseiceira, en welke hun moed en kracht inboezemde, en waardoor zij tot schitterende wapenfeiten ontvonkt werden, die de geregte zaak van de koningin over dwingelandij en verdrukking deed zegevieren; die staatsregeling werd in den avond van den 9den dezer maand met geweld vertreden, en vervangen door de staatsregeling van 1822, den dag vóór dat de Cortes, door de keus des volks bijeengeroepen, zouden vergaderen. Ik neem niet op mij om over de betrekkelijke waarde van de onderscheidene staatsregelingen uitspraak te doen; doch het staat mij te gelooven, dat de staatsregeling van don *Pedro*, tot dus verre zoo zeer geprezen, onvoldoende is om het geluk der Portugezen te verzekeren.

« Ik zal daarom de gevoelens des volks deswege inwachten, en niet eer het opperbevel over de dappere wapenbroeders van den Keizer, van die helden, welke in Oporto en Mindello zich met roem en lauweren overlaadden, die onbevlekt en zuiver moeten blijven, op mij nemen, tot dat orde, tucht en gehoorzaamheid in het leger zullen hersteld wezen, en wanneer dit zal handelen overeenkomstig de lessen, welke don *Pedro* aan hetzelve gegeven heeft.

« don FERNANDO. »

— De belgische zaakgelastigde aan ons hof, de heer *Walles*, is de eenige vreemde minister, welke dezer dagen aan het bureau van buitenlandsche zaken met den burggraaf *Palmerston* is werkzaam geweest.

Berigten uit Mexico, tot den 5den Augustus, doen zien, dat die republiek niet in zoodanig eenen onrustigen en verwarden toestand verkeert, als nieuwelings de New-York bladen hebben willen doen voorkomen. Met allerlei krijgstoerustingen tegen de oproerige provincie Texas hield zich echter het gouvernement nog onafgebroken onledig.

Van den 2den October.

De stoompaket *Calpe*, in Falmouth binnengekomen, heeft berigt uit Lissabon medegebragt tot den 25sten. De rust was in die hoofdstad nog niet weder gestoord, doch men bevond er zich steeds in eenen zeer onzekeren toestand. — De dagorde van Prins *Ferdinand* was in een der gouvernementsbladen bekend gemaakt. — De stedelijke regering van Lissabon had de Koningin nog niet geluk gewenscht met het herstel der constitutie van 1820; — de helft der regeringsleden van Oporto had, zoo men zeide, verklaard, ongenegen te zijn, om deze staatsregeling te bezweren, en de Patriarch zoude ingelijks hebben te kennen gegeven, dat noch hij, noch zijne geestelijkheid zich aan de nieuwe orde van zaken zouden onderwerpen. — De berigten schijnen over 't algemeen ter beurze van gisteren ongunstig op den prijs der Portugesche fondsen te hebben gewerkt. De 5 pCt zijn $49\frac{1}{2}$ à 50 gebleven.

Den 24sten is eene lijkdienst voor *D. Pedro* gevierd, welke de Koningin, haar echtgenoot en de voornaamste regerings-leden hebben bijgewoond.

Men spreekt van eene guerilla van Miguellisten, onder zekeren *Remiche*, die in Alemteja stroopt, en niet veel tegenstand vindt.

De nieuwe Portugesche bewindslieden zijn zeer verbolgen op den heer *van de Weijer*, dien zij van kuiperijen tegen de thans herstelde constitutie beschuldigen.

PARIJS, den 2den October.

De generaal *Sebastiani*, Fransch ambassadeur te Londen, keert heden naar zijnen post terug. Volgens een der ochtendbladen, zou er tegenwoordig eenig verschil van gevoelen tusschen de Fransche en Engelsche kabinetten bestaan, en het vertrek van den gezant ook dienen moeten; om de noodige overeenstemming te bevorderen.

Een der dagbladen meldt: « Verscheiden onder-officieren van een der te Parijs in garnisoen zijnde regementen, zijn tegenwoordig in de militaire gevangenis van de Abbaije opgesloten, als beschuldigd van misbruik van hunne bet rekking te hebben gemaakt door krijgsbehoeften te naasten en aan particulieren te verkoopen. Het schijnt, dat een aantal pakken patronen vermist wordt en in handen gekomen is van jonge lieden, die tot geheime genootschappen zouden behooren.

— Men zegt, dat de reis der Pruissische Prinsen naar Parijs tot het volgende jaar uitgesteld is, en de Kroonprins, bij eenen eigenhandigen brief, daarvan aan den hertog van Orleans berigt gegeven heeft.

— Men verzekert, dat het leger in Afrika met 6000 man versterkt, en vervolgens eenen krijgstogt naar Constantine ondernomen zal worden.

— Brieven uit Toulon, van den 28sten September, melden, dat het smaldeel van den schout-bij-nacht *Hugon* zich voor zes maanden van levensmiddelen voorziet, om vervolgens weder in zee te gaan. Men dacht dat hetzelve zich naar de kusten van Catalonie zoude begeven.

De jongste berigten uit dit Spaansche gewest melden, dat *Maroto* daar weder eene Carlistische krijgsmagt verzameld heeft, welke men op niet minder dan 3000 man kavallerie en 2000 man infanterie begroot; dat hij in den avond van den 28sten September te Asp, bij Puijcerda, is gekomen, doch bij de aannadering van den Spaanschen generaal *Guerrea* met 2000 man en twee stukken geschut, spoedig is genoodzaakt geworden, om die plaats te ontruimen; terwijl *Guerrea* hem tot Molina toe heeft vervolgd.

De Madridsche courant van den 22sten behelst het rapport van den brigadier *Alaix*, betrekkelijk de nederlaag van de onder *Gomez* vereenigde Carlisten. Er zijn 1275 man krijgsgevangen gemaakt, onder welken 55 officieren, en onder dezen ook de broeder van *Gomez*. De kolonel *Leon* heeft met zijne huzaren inzonderheid de spoedige nederlaag der Carlisten bevorderd, zoodat het gansche gevecht aan de troepen der Koningin slechts een en zestig gekwetsten en vier gesneuvelden gekost heeft. Op de vlugt zijn de Carlisten, ingevolge order van den brigadier *Alaix*, door de nationale garde van de voornaamste plaatsen vervolgd, en deze heeft nader nog 600 man krijgsgevangen gemaakt. Bij het rapport van den generaal *Alaix* is een veroverd vaandel overgezonden. De vlugtelingen hebben meer dan 2000 geweren weggeworpen. — De munitie, en een groot gedeelte der bagaadje is ook in handen der overwinnaars gevallen. — De muitelingen zijn den weg naar Osa de Montiel ingeslagen. De brigadier *Alaix* dacht, bij het schrijven van zijn rapport van den 20sten, dat zij naar Utiel en Rubielos de Mora de wijk zouden nemen.

— Met buitengewone gelegenheid heeft men het Madridsche dagblad de *Revista* van den 24sten September ontvangen. Volgens hetzelve heeft *Gomez* naar de gebergten van Alcaraez (Mancho) de wijk genomen. Hij wordt aanhoudend door de krijgsmagt der Koningin vervolgd, welke nog steeds vele krijgsgevangenen maakt. — Hetzelfde blad behelst het volgende berigt uit Valentia van den 21sten September: « Men verzekert dat de commandant-generaal van de provincie de bende van *Cabrera*, welke bij de troepen van *Gomez* is geweest, en de bij het gevecht met *Lopez* gemaakte krijgsgevangenen vervoerde, ontmoet en een aantal dier gevangenen verlost heeft.

De kolonel *Leon*, die zich bij het jongste gevecht met *Gomez* zoo zeer onderscheiden heeft, is, ingevolge verlangen van den brigadier *Alaix*, en op voordragt van het ministerie, door de Koningin-Regentes tot kavallerie-brigadier bevorderd.

'S GRAVENHAGE, den 4den October.

De directeur en verdere beambten van den veldpost zijn uit hunne betrekking tot die inrigting eervol ontslagen, ten gevolge waarvan eenige verplaatsingen en benoemingen bij het vak der posterijen hebben plaats gehad, te weten: de overplaatsing van den controleur van het kantoor te Middelburg, *J. M.* baron *van Boecop*, naar dat van Breda, en van den 3den commies van het kantoor te 's Hage, *J. W. Roeloffs*, naar dat van 's Hertogenbosch; voorts de benoeming van *D. J. G.* baron *van Heeckeren van Brandsenburg* tot controleur te Middelburg, van *W. Nagel* tot directeur te Zaandam, van *F. van Leersum* tot commies te Eindhoven, *A. G. W.* graaf *van Hogendorp* te Tilburg en *A. G. Besier* tot 5de commies te Amsterdam, tot dusver alle geplaatst bij den veldpost; en overigens tot directeur te Vlissingen *J. J. van Leersum*, eerste commies op het postkantoor te Middelburg, en in zijne plaats *M. van Pritzelwitz van der Horst*, derde commies op dat te 's Hertogenbosch, en tot 3de commies op het kantoor te 's Hage, *N. Westerouen van Meetern*, thans 4de commies, en in zijne plaats *J. F. Arens*, surnumerair.

Mengelwerk.

Engeland.

Partijzucht is eene verderfelijke kwaal, die aan het welzijn van elken staat knaagt, daar zij de grootste vijandin is van orde en rust, twee eerste behoeften voor elke maatschappelijke vereeniging van menschen, welke een duurzaam bestaan verlangt. Geen wonder dan, dat allen den vlek van besmet te zijn door haar venijn van zich trachten af te weren, met evenveel bezorgdheid als anderen er zich op toeleggen om zich daarmede te bekladden. Onder dien naam van partijzucht gaat dan wel eens door, wat waarlijk niet met dien naam verdient bestempeld te worden; en het gebeurt niet zeldzaam, dat zij, die het meest schermen met die smadelijke en hatelijke benamingen, het ergst lijden aan het euvel, waarmede zij anderen bezocht wanen. Een treffend voorbeeld levert ons daarvan op de strijd door de ministerielen en tory-gezinden in *Engeland* gevoerd over de waardij der staatkunde, welke lord PALMERSTON en zijne gelijkdenkenden hebben aangenomen, sedert dat het gebeurde in *Frankrijk* en *Belgie* de algemeene Europesche staatkunde is komen bemoeijelijken. Volgens het gevoelen van hen, die in het dagblad *The Times* hunne denkwijze vinden uitgedrukt, heeft lord PALMERSTON zich niet te beroemen op zijne staatkundige handelingen, en zoude hij eene onbekwaamheid hebben aan den dag gelegd, welke de uitbreiding van magt en gezag van *Rusland*, en de verandering van bevriende bondgenooten in vijandelijk gestemde naburen heeft ten gevolge gehad. Aan hem wordt vooral verweten, dat zijne onhandigheid oorzaak geweest is van de voorvallen in *Spanje* en *Portugal* en van het rekken der Hollandsch-Belgische kwestie, welke verzekerd wordt aanleiding te kunnen geven tot eenen Europeschen oorlog. Hoort men daarentegen de ministeriele bladen, dan putten zij zich uit in loftuitingen jegens dienzelfden man, en dan willen zij in zijne bemoeijingen met de buitenlandsche staatkunde een meesterstuk zien, waardoor hij *Engeland*, zoo het heet, zoude hebben verbroederd met de overige Europesche volken; en schrijven zij van zijne rekening af, den opstand van *Belgie*, die toen volvoerd was. Wat er ook van zijn moge, of lord PALMERSTON een bekwaam of een onbekwaam staatsman voor het belang van *Engeland* is; voor ons is hij zeker geen weldadig staatsminister geweest, en wij gelooven veel meer aan zijnen onwil en aan zijnen haat tegen *Nederland* en de Nederlandsche regering, en aan zijnen overmoedigen nationalen trots, dan aan zijne onbekwaamheid of onbandigheid. Het moge waar zijn, dat de Belgische opstand er was, toen een ministerie der bewegings-partij in *Engeland* aan het bewind kwam; maar het is niet juist te zeggen, dat die Belgische opstand was volvoerd; de consolidatie van dien staat is eerst later geschied; en het moge al waar zijn, dat de Nederlanders de scheiding nu als gewenscht beschouwen, dat gevoelen werd in 1830 en 1831 niet algemeen gedeeld; en geen Nederlander noch derzelver regering kan die scheiding gewild hebben, op de wijze zoo als zij heeft plaats gegrepen, en zonder regeling der voorwaarden.

Het is voor ons, als Nederlanders, gedeeltelijk onverschillig, of lord PALMERSTON voor *Engeland* een kundig en bekwaam staatsman is; voor ons is het zonneklaar, dat hij het zijne heeft toegebragt, om de regeling onzer geschillen met onze gewezene broeders te belemmeren en op de lange baan te schuiven. Of hij nu van oordeel geweest zij, dat het voor *Engeland* goed was in troebel water te visschen, of wel dat hij beangstigd was, om in moeijelijke tijden een krachtig en vereerend besluit te nemen; dit is eene vraag, welke wij niet willen pogen op te lossen; en dat toch tot niets zoude leiden, omdat het resultaat voor ons hetzelfde is. Volkomen overeenkomstig met de waarheid, spreekt *The Times* van de niet vriendschappelijke betrekkingen met ons rijk bij het optreden van het ministerie der bewegings-partij; want ofschoon de officiele stukken gewaagden van de goede verstandhouding der wederzijdsche regeringen, zoo was het zedelijk onmogelijk, dat er geene verkoeling zoude ontstaan zijn voor 't minst bij onze regering, toen zij niet onbekend heeft kunnen zijn, van welke hand haar het Belgische oproer was toegediend geworden. — Zal evenwel, wanneer lord PALMERSTON zwichten moet voor den invloed zijner aanklagers, die aftreding van eenig weldadig gevolg zijn voor de *Nederlanden*, zoodat wij hopen mogen op eene spoedige afdoening onzer geschillen met *Belgie*? Wij durven zoodanige hoop naauwelijks koesteren. Zoo even zeiden wij, dat het voor ons onverschillig wezen zoude, om des resultaats wille, of besluiteloosheid of onbekwaamheid of onwil of nationale overmoedige trots de staatkunde van lord PALMERSTON bestuurd heeft, en de reden daarvan is voornamelijk daarin gelegen, dat de Engelsche staatkunde jegens het buitenland onafhankelijk is van personen en van het regt der volken, of het gebied der zedelijkheid; omdat alleen het belang van handel en fabrijkwezen, het eigen *ik* van *Engeland*, de drijfveer is van alle handelingen van het Britsche kabinet. Als men daarbij in aanmerking neemt, dat *Engeland*, onder een tory-ministerie, van overlang den Belgischen opstand heeft aangemoedigd en tot stand helpen brengen; als men uit deszelfs snorkende redeneringen over deszelfs grootmoedigheid in het terug geven (zoo zij zeggen *afstaan*) van *Java* en andere kolonien, en uit de aanmatigingen omtrent het opleggen van regten van invoer in *Java*, de nadere daaraansluitende gevolgen trekt, en niet verzuimt in het oog te houden, dat de strekking der Oost-Indische leening *Engeland* mishagen moet; — dan zal men noode te rade worden, om met de aftreding van lord PALMERSTON de beslechting der Belgische kwestie te wachten.

Verdediging der regten van Nederland.

(*Vervolg van nommer 238.*)

Wat het tweede der in ons vorig nommer, door den schrijver der brochure aangestipte punten, tot ontzenuwing der schreeuwende eischen van het Engelsche gouvernement, betreft, dat, namelijk, *de bedoeling der contractanten in verband met de omstandigheden, zoo als die bestonden op het oogenblik, toen men overeenkwam, bovenal moet worden in het oog gehouden*, daarop merkt hij aan: « dat de bedoelingen onzer regering, ten aanzien van het betwiste artikel, van stonden aan, blijkens de memorie van toelichting, zijn geweest:" *den lijnwaden-handel, door welken, in vroegere dagen, de bezittingen en factorijen van Neêrlands-Indië belangrijk waren, hoe langer hoe meêr in den Oosterschen Archipel eenen uitweg te doen vinden*; en wel op het voetspoor der Engelschen. Met zulke bedoelingen kan derhalve nimmer strooken de uitlegging, welke men thans aan het verdrag wil geven. De Engelsche gevolmagtigden gewaagden in 1824 (zie *Staats-Courant* van 20 Mei 1824) enkel van *vrijen handel* op onze koloniën, (namelijk tegen voldoening van een vastgesteld inkomend regt); en die *vrije handel* was de bedoeling van het wederzijds gesloten tractaat. Maar daaruit volgt geenszins, dat het Engelsche fabrijkwezen boven dat van andere vreemde rijken moest begunstigd worden. Zulk een prerogatief ware lijnregt in strijd geweest met hetgeen onze regering voorhad ter begunstiging harer individueele industrie.

« Onze schrandere van HOGENDORP heeft dienaangaande in het 10. deel zijner bijdragen tot de huishouding van staat genoegzaam te kennen gegeven. Hij zegt daar, onder anderen:" *de Engelsche kooplieden mogen vrij klagen, dat zij veel lijden door de nieuwe en zware regten op hunne manufacturen; maar zij kunnen zich geenszins beroepen op het verdrag, alsof de handen onzer regering in dit opzigt door hetzelve gebonden waren. Onze regering te Batavia was BEREGTIGD tot dezen maatregel, en daarin wordt geene verandering gebragt door het verdrag.*

« En dit zelfde tractaat werd in de zitting van het huis der gemeenten, van den 17. Junij 1824 (te *Londen*) overwogen en goedgekeurd. De staatsman CANNING sprak zelf te dier gelegenheid, tot aanprijzing van hetzelve, eene redevoering uit; welke andere voorname leden met hunne goedkeuring ondersteunden. *En* in die redevoering, en in de uitgebragte advijzen der goedkeurende leden vindt men geen woord, dat het bewuste artikel voor de Engelsche nijverheid bevorderlijk zoude zijn. Zóó verdacht men toen niet. (In 1836 denkt men, daarentegen, geheel anders.)

« Maar de bedoelingen van Art. 2 des verdrags *zijn wederkeerig*. Zou men dus niet moeten verwachten, dat *Engeland*, eischende, dat de herkomst of oorsprong der goederen *niets*, maar de wijze van aanvoer *alles* zou afdoen, bij het bepalen der hoeveelheid van verschuldigde regten in deszelfs *Oost-Indische* bezittingen, dit beginsel zou hebben aangenomen en opgevolgd, en aldus zijne eischen jegens *Nederland*, door verwijzing naar eigen voorbeeld zou hebben gestaafd?"

« Geenszins (en dit geenszins doet veel, zeer veel af tot onze verdediging.)

« Het Engelsch-Oostindisch tarief, bij hetwelk voor Nederlandsche schepen of onderdanen geene uitzondering wordt toegekend, is verdeeld in *drie* cathégorien; de eerste betreft de producten van *Groot-Brittanje* en *Ierland*; de tweede die van andere Europesche rijken en van *Noord-Amerika*; de derde die van rijken of plaatsen, welke niet onder genoemde cathegorien kunnen worden gerangschikt. En ten opzigte dezer verschillende cathégorien is het algemeen beginsel, dat de invoer, per vreemd schip, *dubbel* zoo hoog belast is, als de invoer onder nationale vlag.

« Als b. v. Britsche goederen met Britsche schepen uitgevoerd 2½ pCt. inkomend regt moeten betalen, dan is dit voor dezelfde goederen met vreemde bodems 5 pCt; maar vreemde goederen met vreemde bodems betalen 10 pCt. dus is het regt op vreemde producten met vreemde bodems aangevoerd viermaal hooger.

« In de derde cathégorie, zijn nog grootere afwijkingen. Voor Europeesch gedisteleerd, met Britsche schepen aangevoerd, wordt 10 pCt en met vreemde schepen aangevoerd 20 pCt betaald; maar voor Bataviasche arak, onder Engelsche vlag, vordert men 55 sicca ropijen en 100 sicca ropijen per legger onder vreemde vlag. Hoe is het nu bestaanbaar of zelfs te verontschuldigen, dat *Engeland*, bij zulk een voorbeeld, juist het tegenovergestelde van ons durft eischen?

De zaakkundige schrijver vond in het ontwikkelen van het derde punt: *Wanneer twijfel over eenig punt ontstaat.*" niet minder krachtige bewijzen, om de nietigheid der eischen van *Engeland* of liever derzelver onredelijkheid aan te toonen. Die bewijzen staaft hij met aanhalingen uit HUGO DE GROOT, en uit VATTEL, terwijl hij eindelijk in zijn vierde punt: « *Het stilzwijgend berusten wordt voor goedkeuring gehouden.*" zich daadzakelijk hierop grondt, dat *Engeland* gedurende 10 jaren, nimmer op den inval is gekomen, om de thans zoo onbeschaamd doorgezet wordende eischen van schadeloos-stelling, te berde te brengen; besluitende met de gevolgtrekking, dat de zoogenoemde Britsche klagten en aanspraken vroeger dan 1830 haren oorsprong hebben genomen, en *Belgie* sedert dien tijd, door toedoen van *Engeland* van *Nederland* gescheiden, bij aldien die klagten en aanspraken op billijkheid berustten, evenzeer aan de zoogenoemde schadevergoeding zou behooren deel te nemen als *Nederland*. Onbillijkheid en onredelijkheid staan derhalve bij de behandeling dezer belangrijke zaak weder even zoo op den voorgrond als zulks vroeger meermalen het geval was.

INVLOED *van hooge houtprijzen op den toestand van het boschwezen en in het bijzonder op het cultiveren van woeste heidegronden, zoo wel voor den akker- als bosch-bouw; alles tot instandhouding, daarstelling of vermeerdering van nationale welvaart in Oud-Nederland.*

(*Ingezonden*)

Bij eene zaak, waarover reeds van gouvernementswege is beraadslaagd als van *algemeen* belang, is ieder burger verpligt, *die* aanmerkingen, welke hij over de bewuste zaak heeft gemaakt, aan het publiek ter toetsing mede te deelen; welke pligt ik door het in het licht zenden der volgende opmerkingen heb gemeend te moeten vervullen.

Wat de houtaanplanting betreft, die zij in de toelichtende memorie over de korenwet (1835) gezegd wordt, daarin eene groote bescherming te vinden, namelijk in de omstandigheid: « dat, terwijl turf en steenkolen aan accijnsen onderworpen « zijn, het hout daarvan vrij gebleven is, en dus als brandstof eene betrekke« lijk (— 1) verhoogde waarde heeft verkregen." Zoo is het (daar met mij wel nog velen, waaronder misschien al diegenen behooren, die bij houtaanplantingen belang hebben, niet zullen kunnen nagaan, *of en waarin* de genoemde *betrekkelijk* verhoogde waarde bestaat) voor de bebouwers en in het algemeen voor de bewoners van zand- of heidegronden (1) *van een ongemeen groot* belang, dat onze hooge regering wete: dat juist voor *deze* en in het algemeen bij *ons*, bij hooge houtprijzen die reeds werkelijk bestaan:) de hoogst zonderlinge, maar tevens zeer opmerkenswaardige omstandigheid, plaats vindt, dat deze hooge houtprijzen de houtaanplanting of den eigenlijken boschbouw *niet* voordeeliger maakt, noch met betrekking tot het financieel belang van den eigenaar of van den staat, noch met betrekking tot de volkshuishoudkunde, en dus niet geschikt zijn tot daarstelling (2) of bevordering of uitbreiding van bestaande volkswelvaart of opbeuring van dezen belangrijken tak van onzen nationalen landbouw.

Ik zeg, dat de kennis *dezer* omstandigheid voor onze hooge regering van gewigt is, *om onze boeren* en *arbeiders* van zand- of heide gronden, (3) *die*, zelve en hun grond zoo arm zijn; — die hun geheel bestaan bijna uitsluitend in den landbouw moeten zoeken, namelijk in het verbouwen van hout, rogge en boekweit, als produkten, die *den* minsten bodem, en, behalve de houtkulturen, ook den minsten rijkdom vorderen.

Doch wanneer de phijsieke kracht van het land en den bodem-rijkdom, (beide tot het voortbrengen van planten) op deze zandgronden zoo verre is verslecht of verminderd (4), dat op deze gronden noch hout, noch rogge, noch boekweit (met voordeel) kan worden verbouwd: welke is dan het lot van deze landbouwers en hunne beteekenis als leden van het staatsligchaam?

Wanneer de verdiensten of inkomsten van menschen reeds zoo verre zijn verminderd, dat zij daarvoor slechts aardappelen en wat brood kunnen eten, welk is hun lot, wanneer hun inkomen nog meer vermindert, of, wanneer de prijs van rogge of boekweit en aardappelen stijgt, of wanneer in het verbouwen van deze producten een misgewas heeft plaats gehad?

In zulken toestand is er geene redding meer mogelijk, door van duurdere levensmiddelen tot goedkoopere over te gaan — zoo als die van vleesch tot aardappelen; — de grond is daartoe te *arm* om dit in tijden van nood te kunnen doen, en dan is het volk in dien toestand, waarvan MALTUS zegt. « doch wanneer het « volk in den regel van het allergeringste levensmiddel leeft, dan blijft in het « geheel geene toevlugt meer over, dan welligt iets boomschors, maar velen moeten « den eigenlijken hongerdood sterven. (5)

Juist ook zoo is het gesteld met landerijen, op welke naar hunne productive kracht, die daarop kan, of wordt ontwikkeld, niets anders verbouwd kan worden dan hout en levensmiddelen van de geringste soort en in de minste kwaliteit. Is nu de natuurlijke productive kracht van landerijen zoo verre verminderd (6), dat slechts deze geringste producten, naar den eisch der daartoe noodige productive kracht *niet* meer verbouwd kunnen worden, zoo blijft aan de bebouwers daarvan niets anders over dan deze landerijen woest te laten liggen; de bewoners moeten dan verhuizen of omkomen. (7)

Zoo hebben de hooge houtprijzen op lange na nog niet daarhenen geleid, of zijn dezelve (ooit) voldoende, dat wij onzen kunstelijken boschbouw met voordeel kunnen daarstellen, en wat nog oneindig veel meer beteekent: de hooge staatspolitie is daardoor (bij hooge houtprijzen) nog veel minder bij magte, om onze oude bosschen, *geen een uitgezonderd* (zonder het regt van eigendom te na te treden) voor de geheele verwoesting, die reeds meer dan half is voleindigd en spoedig genoeg onherstelbaar volbragt zal zijn, te behoeden.

Juist door hooge houtprijzen, wordt de verwoesting dier bosschen, *door de eigenaars die hun eigen voordeel kennen*, nog meer begunstigd en bespoedigd; en zoo ook de finale ondergang van geheele buurten en dorpen, die te zamen nu nog door duizende brave en vlijtige huisgezinnen worden bewoond, onherstelbaar bewerkt. (8)

In deze (oude) bosschen bevindt zich een zeer groot kapitaal, en zij beslaan in ons land nog duizende van bunders, welke sedert eeuwen, het schoonste en sterkste timmerhout, zelfs tot molens en dergelijke bouwwerken geschikt, hebben opgeleverd; duizende van guldens werden jaarlijks in deze bosschen en door den handel van hunne producten en verder bewerken verdiend; welke verdiensten voor den boer en arbeider, zelfs in betere tijden dan nu, *volstrekt* noodig waren tot het verbouwen van rogge op hunne akkers.

Deze bosschen (9) en deze verdiensten waren, middel- en onmiddelbaar volstrekt noodig, tot het bestaan van geheele buurten en dorpen, ja zelfs in betere tijden dan nu! (10)

Doch nu ziet het er, helaas! in en met deze bosschen geheel anders uit!

Reeds is het voortbrengend vermogen van het kapitaal dier bosschen zoo verre verminderd, dat men het in de kunst van hout te verbouwen zelfs door aanwending van zeer veel geld, gedurende meerdere tientallen jaren, zoo verre nog niet heeft gebragt of heeft kunnen brengen, om hout te verbouwen, sterk genoeg tot het vervaardigen van eene boerenkar, eene hargeende of tot vele andere gereedschappen of benoodigdheden tot het gewone bedrijf van den landbouw.

Reeds bij eene veel mindere sterkte dan daartoe wordt vereischt, wordt onze kostbare eik, tak of topzoor, neemt af met groeijen en sterft; en wat zoo opmerkenswaardig maar wel te beklagen is, bijkans op denzelfden grond en dezelfde plaats waar voordezen, eikenboomen gehakt zijn geworden, geschikt en sterk genoeg tot molenassen; 100 jarige beukenboomen die 2 à 3 duizend zoogenaamd honderdhout hebben gegeven, maken thans plaats voor door de kunst gepootten, die reeds bij een' ouderdom van 40 en 50 jaren almede veelal tak of topzoor worden en zoo niet in weinige jaren sterven, dan toch sterk afnemen met groeijen; zij geven dan 15, als het goed gaat 60, 80 à 100 stuks honderdhout (11)

Deze voorbeelden bepalen zich niet tot enkele boomen, die in het bosch verspreid zijn, neen! geheele boschpercelen van vele bunders behooren hieronder.

Enkele schoone boomen, die op buitenplaatsen staan, en waarvan de verbouwkosten niet in aanmerking komen, kunnen hier niet tot tegenbewijs strekken.

Ook alle bosschen zijn min of meer in dien toestand, dat zelfs hun materieel kapitaal (12) op lange na niet toereikend is, om daardoor — naar hunne uitgestrektheid — den boschbouw weder tot een arbeid- en winstgevend bedrijf te maken, zoo als het vroeger was en nog kon zijn (?)!

(*Vervolg in een volgend nommer.*)

De diamanten in Brazilie.

De goudzoekers in de kleine stroomen van *Milhoverde* en *Santa-Gonçales* ontdekten het eerst, in die omstreken, kleine steentjes van eene zonderlinge kleur en buitengewonen glans. Deze steentjes werden, gedurende verscheiden

(1) Juist de bebouwers van die gronden, die volgens de toelichtende memorie de meeste opbeuring in hunnen stand noodig hebben.

(2) Op onze woeste heidegronden.

(3) Maar ook voor onze hooge regering *in* het bijzonder, daarom, dat onder 's lands domeinen zelve nog groote bosschen behooren, en dat bij ons, hooge houtprijzen zelfs zoo als zij reeds bestaan, aan het cultiveren en bevolken van onze (900,000 bunders) woeste zand- of heidegronden, hetwelk onze hooge regering zoo gaarne zag tot stand komen, onder de *meeste* omstandigheden, die er *bestaan* en *niet* uit den weg kunnen worden geruimd, in een' zeer hoogen graad hinderlijk zijn. Men late zich niet misleiden, door het opsommen van zoovele bunders dennenbosschen, die er, sedert jaren, zijn aangelegd en nog wel jaarlijks zullen aangelegd worden (?).

(4) Zie deze Courant v. d. 19. Januarij No. 9.

(5) Is het *dan* in menig opzigt, bij dergelijke omstandigheden, niet te veel gewaagd, op onze arme zand- of heidegronden, door arme menschen eene bevolking daar te stellen? Wordt menige daaruit voortspruitende toestand niet reeds op *vele* plaatsen, ook in ons land, op eene nadeelige of onaangename wijze bij velen gevoeld?

(6) Zie dit blad van den 19. Januarij No. 9 van dit jaar.

(7) De oude en nieuwe geschiedenis geeft van zulk eenen toestand genoeg voorbeelden op, en wel van de meeste landen, als van *Egypte*, *Syrie*, *Persie*, *Griekenland*, vele distrikten van *Italie*, *Sicilie*, *Spanje*, *Engeland*, *Schotland* en *Jutland*, om van andere landen van mindere hoegrootheid niet te gewagen.

(8) Duizenden van bunders land, waarop vroeger de schoonste boomen groeiden, zullen dan naauwelijks meer dan schrale heide voortbrengen. De oude en nieuwe geschiedenis noemt van dit alles voorbeelden; ook zijn er *bij ons* voorhanden, die de geschiedenis nog niet heeft opgeteekend en van welke vele, met weinige moeite, zelfs oogenlijk kunnen worden erkend.

(9.) Door het verbeteren van het klimaat.

(10) Men bedriege zich niet daarmede, dat zoovele bunders dennenbosschen aangelegd zijn en nog jaarlijks aangelegd worden.

(11) Welk een verschil!

(12) Het kapitaal van den opstand.

jaren, voor speelgoed aan kinderen gegeven, en deze bezigden dezelve, om de punten in het gelieftoosd spel van de *voltarette* op te tellen. Eindelijk kwam een officier, die lang te *Goa* in *Oost-Indiën* gewoond had, in het Gomarca (district) aan, en op den vorm en luister van deze steentjes opmerkzaam gemaakt wordende, ontdekte hij, na eenige nasporingen, dat het diamanten waren. Hierop verzamelde hij dadelijk eene groote hoeveelheid dier gesteenten, en zond ze naar *Holland*, waar de slijpers met verbazing ontdekten, dat al die steenen brillanten van het eerste water waren. Men begrijpt ligtelijk, dat, zoodra dit berigt in *Brazilië* ontvangen werd, de vroegere legpenningen der kinderen opgekocht werden, en geheel verdwenen.

Als toen kondigde de Portugesche regering een besluit af, dat al de diamanten in dat district een eigendom der kroon waren. (Een nieuw geschiedkundig bewijs, bij zoo vele andere, van het willekeurig gezag der autocratie, dat zich eigendunkelijk alles toeëigent.) Men verkeerde lang in de vooronderstelling, dat diamanten nergens anders dan in het district van *Serrado-Frio* aanwezig waren; maar dit bleek weldra niet het geval te wezen. Men vindt die gesteenten overal in *Brazilië*, voornamelijk in de afgelegene provinciën van *Goyares* en *Matto-Grosso*. Zelfs heeft men er op den top van de hoogste gebergten ontdekt. De Braziliaansche bergstofkundigen zijn van oordeel, dat diamanten in de bergen ontstaan, en dat men ze in vervolg van tijd, in zulke groote menigte vinden zal, dat dezelve van weinig of geene waarde meer zullen zijn.

De grootste diamant, in de wereld bekend, is in de rivier Abarte aan het noordwesten, negentig uren van *Serrado-Frio*, gevonden. De geschiedenis van deze ontdekking is merkwaardig. Drie Brazilianen, met name ANTONIO DE SOUZA, JOSÉ FELIX GOMES en THOMAS DE SOUZA, waren voor zekere misdaden tot eene eeuwigdurende ballingschap naar de akeligste streken van het binnenland veroordeeld. Het was eene wreede straf; maar het land, waarnaar men hen vervoerde, was het rijkste der wereld. Aldaar vloeide iedere stroom over eene kil van goud, elke bergëngte was overvloedig van diamanten voorzien, en deze ongelukkigen vleiden zich steeds met de hoop, om, door de ontdekking van eene rijke goudmijn, hun rampzalig lot te verzachten. Gedurende zes jaren doorkruisten zij, in alle rigtingen, het land, zonder de minste ontdekking te doen; eindelijk begunstigde hen de fortuin. Door eene langdurige droogte geraakte de rivier geheel droog, en terwijl zij daarin naar goud zochten, vonden zij eenen diamant, een ons gewigt inhoudende. Deze ontdekking verschafte hun groote vreugde, en zij besloten naar *Villa Roca* te gaan, hunnen diamant te vertoonen, en zich op de genade der kroon te verlaten. De gouverneur van die stad, bij het beschouwen van de grootte en luister van dien steen, ter naauwernood zijne eigene oogen vertrouwende, riep dadelijk eene commissie van ambtenaren, met zoodanige onderzoekingen belast, bijeen, en deze verklarende, dat de steen in de rivier *Abarte* gevonden, wezenlijk een diamant was, en dezelve werd terstond naar *Lissabon* opgezonden. Het laat zich begrijpen, dat de gratie voor de drie verbannenen niet lang uitbleef.

Deze vermaarde diamant is door ROMÉ DE L'ISLE op de verbazende som van zestig honderd millioen pond sterling (ƒ 3,600,000,000) geschat. De laatste Koning van *Portugal*, die een groot liefhebber van edele gesteenten was, liet denzelven doorboren, en droeg dien, op dagen van groote plegtigheid, om zijnen hals. Het is bekend, dat geen ander vorst eene verzameling van diamanten bezat, die met de zijne in vergelijking kon komen.

Het jaarlijksch bedrag der diamanten sedert derzelver ontdekking, wordt tusschen de 25,000 en 30,000 karaat berekend, en de kosten der bewerking van de mijnen bedragen van 20,000 tot 25,000 guinjes in het jaar.

Getrouwd:

J. GORBAND. *Mr. Passementwerker*, Weduwenaar van J. J. W. THASSENS,
en
K. DE JAGER *van Groningen*.

ARNHEM, den 4den October 1836.

Eenige Kennisgeving.

Mijne geliefde Echtgenoot, *J. G. THIEME*, beviel heden van eenen Zoon.

HAARLEM, den 1sten October 1836.

J. G. LIERNUR, *Evang.-Luth. Predikant.*

---

§ § § De PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN GELDERLAND berigt, dat hare gewone vergadering weder zal aanvangen op Dingsdag, den 8sten November aanstaande, en noodigt hen, die tot het afleggen van examen wenschen te worden toegelaten, uit, om zich deswege te adresseren, en de vereischte bewijsstukken *franco* toe te zenden, *uiterlijk* op den 29sten October, aan den ondergeteekende, wonende te *Nijmegen*.

Arnhem, den 30sten September 1836.

In naam der Commissie voornd., *Dr.* C. VAN ELDIK, *Secretaris.*

---

† † Mr. *N. G. FRANKEN*, Notaris te *Elst*, zal door de eigenaren, op Woensdag den 26sten October 1836 bij inzet, en den 9den November daaraan, bij toeslag, beide des voormiddags ten tien ure, en ten huize der Erven *AALBERS* aldaar, in het openbaar verkoopen eenen WINDKOREN-MOLEN, met HUIS, SCHUUR, BOOMGAARD, TABAKS en WEILAND, groot 4½ bunders, gelegen te *Valburg* in *Overbetuwe*, met STEENEN en andere GEREEDSCHAPPEN, in zoo verre aan de eigenaren toebehooren; kunnende de koopspenningen geheel of ten deele tegen genoegzame zekerheid gecrediteerd blijven.

---

§ † § De eigenaren zijn voornemens, op den 15den October dezes jaars, in het koffijhuis *het Zwijnshoofd*, te *Zutphen*, des voormiddags ten 10 ure, in het openbaar te doen inzetten, om veertien dagen daarna, zijnde den 29sten dier zelfde maand, te doen verkoopen: DRIE KAPITALE HUIZEN, (waaronder een met een' grooten tuin en koepel), benevens *twee kleine* HUIZEN en EEN STAL, alle staande te *Zutphen*; voorts het ERVE *OVERKAMP*, het ERVE *TJODINK* of *KEIJMANSPLAATS*, en de DAGHUURDERSPLAATS *de UITKOMST*, alle gelegen in de gemeente *Warnsveld*, breeder omschreven in de *Haarlemsche* Courant van den 22sten September en de *Arnhemsche* van den 20sten en 27sten September, en eindelijk eene ZITPLAATS, in de groote kerk te *Zutphen*.

Informatien zijn te bekomen bij den Notaris Mr. *J. J. SCHLUITER*, te *Zutphen*.

---

† § † Op Vrijdag den 7den October des namiddags ten één uur, zal ten huize van *B. KOLKS* te *Wehl* geveild, en veertien dagen daarna, den 21sten daaraan volgende op uur en plaats als gemeld, finaal worden verkocht: een op den besten stand der stad *Doesborgh*, en wel in de korte Kerkstraat gelegen HUIS Wijk C. No. 386, waarin sedert eenige jaren met het beste succès eene winkelnering is uitgeoefend.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van den Burgemeester te *Wehl*. *Brieven Franco.*

Verkooping van Rijswaardenhout.

Op Woensdag den 12den October 1836, des voordemiddags om 10 uur, zullen ten huize van den Waardsman *E. B. HARMSEN*, op de *Willemspolder*, te *Echteld*, publiek aan de meestbiedenden worden verkocht eenige Bunders zwaar vierjarig RIJSWAARDENHOUT; — nadere informatien deswege zijn te bekomen bij den Heer *A. J. BEIJERINCK* te *Lent*, terwijl, twee dagen voor de verkooping, door den Waardsman de noodige aanwijzing op de plaats zal gedaan worden.

ZEGT HET VOORT

---

† § † Wordt geadverteerd, dat op de Rekeste aan Zijne Majesteit den Koning gepresenteerd door *PETER WILLEM QUACK* en *JOHAN ADOLPH QUACK CHRISTIAANSZOON*, Kooplieden, gevestigd te *Nijmegen*, canterende onder de Firma van *WILLEM en ADOLPH QUACK*, behoorlijk gepatenteerd, waarbij dezelve hebben verzocht Surseance van betaling, Procedures en Executien, voor den tijd van twaalf maanden, en, hangende de Deliberatien, provisionele Surseance, door de Kamer van Vacantie uit het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, in welker handen dit Rekest door Z. Exc. den Minister van Justitie (aan wien hetzelve door Z. M. was gerenvoijeerd), is gesteld geworden, de gevraagde provisionele Surseance is verleend, en wijders de Supplianten, benevens derzelver Crediteuren, zijn geordonneerd te compareren op Vrijdag den 2den December 1836, voor de Heeren Mr. *DOUW LOKE* en Jonkhr. *DIERT VAN MELISSANT*, Raden in den Hove; als Commissarissen, die hen hooren zullen en den Rade rapport doen, zullende, hetzij dezelve Crediteuren compareren dan niet, door het Hoog Geregtshof ten deze worden geadviseerd, zoo als bevonden zal worden te behooren.

Inmiddels zal van het gepresenteerde rekest, en de daarbij overgelegde bijlagen, visie kunnen genomen worden ten kantore van Mr. *SIBOLT SCHMOLCK*, Procureur bij het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, en van Mr. *ROELAND SCHEERS VAN HARENCARSPEL*, Advocaat, te *Nijmegen*.

---

§ † † De gezamenlijke *Testamentaire Executeuren* in den boedel, van den te *Zutphen*, op den 26sten September 1836 overleden Meester Zadelmaker bij het Regiment Hussaren No. 6, *J. RABELING*, roepen bij dezen op, alle zoo BEKENDE als ONBEKENDE CREDITEUREN, alsmede alle die genen, welke het zij, uit eene of andere betrekking, iets verschuldigd mogten zijn, aan of wel eenige *Goederen*, *Papieren of Effekten*, onder zich mogten hebben tot deze nalatenschap behoorende, om daarvan *aangifte* en *betalingen* te doen *vóór*, of *uiterlijk* op den 31sten October dezes Jaars, ten kantore van den mede executeur den Heere *Kapitein Administrateur van Kleeding en Wapening* bij het regiment Hussaren, No. 6 te *Zutphen*.

---

† § † Eene fatsoenlijke JUFVROUW, door een sterfgeval buiten bestaan geraakt, wenschte tegen November of eerder weder geplaatst te worden als JUFVROUW VAN GEZELSCHAP bij eenen Heer of eene Dame; of ter waarneming eener huishouding; zij zoude minder zien op eene groote belooning dan op eene fatsoenlijke behandeling.

Adres onder letter M., met gefrankeerde brieven, bij de Papier- en Boekhandelaars *D. K. MULLER EN COMP.* te *Arnhem*.

---

† † † Op aanstaanden Vrijdag, den 7den October 1836, zal er ten huize van den Postmeester *J. BURGERS in de Zon* te *Arnhem*, gelegenheid zijn, om uit de hand te koopen, twee achtjarige PAARDEN, beide Ruinen, het eene een *Mecklenburger Schimmel*, om *à deux mains* te gebruiken, het andere een *Engelsch Rijpaard*, zijnde een *Vos*.

---

§ † § G. DE *VEER*, Az. in *de Palmboom*, heeft ontvangen beste ROERSCHE STEENKOLEN en GRUIS, waarvan zijne geëerde begunstigers, naar gewoonte, de provisie uit het schip kunnen opdoen.

Arnhem, den 5den October 1836.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.